

§ 110

Dnr 2024/00016 Ecos 2024-287

Budget 2025 och verksamhetsplan 2026-2029

Miljö- och byggnadsnämndens beslut

Miljö- och byggnadsnämnden godkänner förslag till budget för 2025 och plan 2026–2027 och lämnar ärendet vidare till kommunstyrelsen för beslut.

Ärendebeskrivning

Miljö- och byggnadsnämndens uppdrag är att fullgöra kommunens myndighetsutövning och rådgivning i enlighet med nämndens ansvarsområde. Nämnden arbetar även med samhällsplanering och utveckling genom framtagande av detaljplaner, gestaltning och utformning, miljö- och vattenplanering, energi- och klimatrådgivning, underhåll och förvaltning av geografiska data, kartframställning, utstakning av byggnader och fastigheter samt har samordning av kommunens GIS-tjänster. Nämnden tillgängliggör även geografiska data i en mängd olika former, exempelvis grundkartor, nybyggnadskartor och karttjänster som skapar goda förutsättningar för kommunens fortsatta utveckling. I övrigt utför nämnden en omfattande rådgivning, service och information till allmänheten inom respektive verksamhetsområde.

Nämnden har stora utmaningar gällande budget för året 2025. Nya taxemodeller påverkar intäkterna kraftigt inom området miljö- och hälsoskydd samt livsmedel. Nämnden har även ökade kostnader kring kommunens kartsystem Geosecma. En ny finansieringsmodell har arbetats fram som innebär att fördelning sker mellan kultur- och samhällsbyggnadsnämnden och kommunens två bolag. Nämnden ser det som nödvändigt att samverka med andra kommuner för att få ner de administrativa kostnaderna gällande exempelvis kartsystem och verksamhetssystem. Detta kommer att utredas vidare under budgetperioden. En annan stor utmaning är bostadsanpassningen.

Lantmäteriet har sagt upp kommunens avtal kring samverkan och nya avtal håller på att ses över (gäller för alla Sveriges kommuner) med nya finansieringsmodeller. Lantmäteriet har aviserat att kommunerna inte kommer att få ersättning för några av avtalen, detta beror på EU:s öppna datadirektiv, men också att lantmäteriet är underfinansierade. Nämnden kommer därmed att få tappade intäkter från lantmäteriet, det är i dagsläget oklart hur mycket minskade intäkter nämnden kommer att få.

Beslutsunderlag

Tjänsteskrivelse 2024-09-24

Bilaga till tjänsteskrivelse 2024-09-24

Miljö- och byggnadsnämnden

Resultaträkning (tkr)							
	Bokslut 2023	Budget 2024	Budget 2025	Plan 2026	Plan 2027	Plan 2028	Plan 2029
Miljö- och byggförvaltningen							
Intäkter	-7 073	-6 809	-7 081	-7 223	-7 367	-7 515	-7 665
Kostnader	16 539	15 536	15 957	16 277	16 602	16 934	17 273
Summa	9 466	8 727	8 876	9 054	9 235	9 419	9 608

Verksamhet

Miljö- och byggnadsnämndens uppdrag är att fullgöra kommunens myndighetsutövning och rådgivning enligt bland annat miljöbalken, plan- och bygglagen, livsmedelslagstiftningen, kemikalielagstiftningen, strålskyddslagen och lagen om bostadsanpassningsbidrag.

Nämnden arbetar som tillsynsmyndighet i form av miljö-, hälso- och livsmedelstillsyn, strandskydd, bygglovsprövning och byggnadstillsyn. Nämnden arbetar även med samhällsplanering och utveckling genom exempelvis framtagande av detaljplaner, gestaltning och utformning av olika miljöer, miljö- och vattenplanering, energi- och klimatrådgivning, underhåll och förvaltning av geografiska data, lantmäteriförberedelser och samordning av kommunens GIS-tjänster. Nämnden tillgängliggör även geografiska data i en mängd olika former, exempelvis grundkartor, nybyggnadskartor och karttjänster som skapar goda förutsättningar för kommunens fortsatta utveckling. I övrigt utför nämnden en omfattande rådgivning, service och information till allmänheten inom respektive verksamhetsområde.

Omvärldsanalys

Nämndens myndighetsroll styrs av en omfattande och detaljerad lagstiftning. Myndighetsrollen växer och blir större för varje år som går i och med ny lagstiftning. Det pågår många utredningar inom nämndens ansvarsområde som kan få konsekvenser för nämnden under budgetperioden.

Sedan 2021 har det funnits krav på laddinfrastruktur vid uppförande av nya byggnader och vid ombyggnad. Från och med 1 januari 2025 gäller även retroaktiva krav för vissa befintliga byggnader med totalt fler än 20 parkeringsplatser i byggnaden eller på dess tomt. Kravet innebär att uppvärmda byggnader som inte är bostadshus och som har fler än 20 parkeringsplatser måste ha minst en laddningspunkt för elfordon.

Boverket har för första gången beslutat om föreskrifter om översiktsplan. Föreskrifterna ska stötta kommunerna i deras arbete med att ta fram digitala översiktsplaner och en ny databasmodell har tagits fram som kommunerna ska arbeta efter.

Boverkets nya byggregler börjar gälla den 1 juli 2025. Nämnden ser en oro över detta och det finns många risker med de nya reglerna. Utbildning kommer behöva ske på avdelningen för att lära sig de nya reglerna och handläggningen kan komma att ta längre tid för att kunna sätta sig in i de nya reglerna.

Lantmäteriet har uppmärksammat brister i myndighetens hantering i utlämnande av information. Detta har medfört att vissa digitala tjänster stängts för alla. För nämndens del innebär det att uppgifter måste beställa manuellt och lantmäteriet granskar handlingarna innan utlämnande kan ske. Detta försenar bygglovsprocessen och beställning av mät- och kartmaterial med flera veckor, vilket är väldigt oroande.

Lantmäteriet har efter sommaren tagit bort prioriterade lantmäteriförrättningar (bostäder), numera står alla förrättningar i samma kö. Lantmäteriet menar att förändringen kommer att frigöra tid för handläggning och skapa en effektivare ärendeprocess med kortare kötider för de flesta.

Verksamhetsmål

Målen mäts varje år under kommande 3-årsperiod.

En kommun för alla

Nämndens inriktningsmål

- Verksamheten ska präglas av öppenhet och god kommunikation samt skapa möjlighet till kommuninvånarnas delaktighet.
- Verksamheten ska verka för en god och estetiskt tilltalande stads- och landskapsmiljö med inkluderande miljöer för alla

Mått/Indikatorer

- NKI undersökning Öppna Jämförelser företagsklimat (SKR) ska ske varje år för att mäta kundnöjdheten inom områden Bygglov och Miljö- och hälsoskydd samt livsmedelskontroll.
- Vid nya planer och strategier ska nämnden beakta samtliga åldersgrupper för att skapa en inkluderande miljö för alla.

Måltal

- Nämnden ska ha 69 poäng eller högre i NKI resultat*
- Redovisning över åldersgrupperna som har beaktats i samband med ny plan och strategi.

*62–69 godkänt resultat och 70 eller högre mer än godkänt enligt SKR skala

En hållbar ekokommun

Nämndens inriktningsmål

- Miljö- och byggnadsnämnden ska verka för en hållbar samhällsutveckling, där nuvarande och kommande generationer ska få en god och hälsosam miljö med ett ekosystem i balans

Mått/indikatorer

- Säkerställa tillgången till och en hållbar förvaltning av vatten ska ske genom mätning av ekologisk status i kommunens vattendrag
- Kommunens miljö- och klimatpåverkan ska minska

Måltal

- Andel vatten med god ekologisk status (anges i procent) ska förbättras. *Ingångsvärde är år 2021 som har 20,8%*
- Andel avlopp som blivit inventerade (anges i procent) ska öka. *Ingångsvärdet är 7%*

Attraktiv boendekommun

Nämndens inriktningsmål

- Verka för en god planberedskap för att skapa goda livsmiljöer i kommunen

Mått/indikatorer

- Bostäder som beviljats bygglov under de senaste två åren, antal 1000/invånare
- Bostäder som planlagts under de senaste två åren, antal 1000/invånare
- Det ska finnas tillgängliga planer för både industrietablering och byggbar mark för boende

Måltal

- Minst 1 plan för industrimark ska finnas tillgänglig för etablering
- Minst 1 plan för boende ska finnas tillgänglig för etablering

Hög sysselsättning

Nämndens inriktningsmål

- Medverka till kommunens höga sysselsättning genom att erbjuda praktikplats och samverka med lärosäten

Mått/indikatorer

- Antal praktikanter som tagits emot

Måltal

- Minst 1 praktikant per år ska tas emot

Stark ekonomi

Nämndens inriktningsmål

- Inget beslutat inriktningsmål

Mått/indikatorer

- Nollresultat

Måltal

- Nollresultat

Välfärd med hög kvalitet

Nämndens inriktningsmål

- Verksamheten ska kännetecknas av bra service, vara nära medborgaren och ha god kvalitet- och rättssäkerhet

Mått/indikatorer

- Andel bygglovsärenden som handläggs inom lagstadgad handläggningstid
- Andel prövningar enligt miljöbalken som behandlas inom sex veckor

Måltal

- 100% på båda indikatorerna

Plan för kommande budgetår 2025–2027

Arbete pågår med kommunens Översiktsplanen och kommer att fortsätta under kommande budgetår. Det pågår pararellt processer som hör ihop med översiktsplanen, som tex. kulturmiljöprogram. Tidplanen för antagande är år 2027. Största utmaningen är resurser och tiden. Ett stort arbete sker med digitalisering av samhällsbyggnadsprocessen, som också är i linje med lantmäteriet och boverkets uppdrag från regeringen samt den nya lagstiftningen som säger att detaljplaner och översiktsplaner ska vara digitala.

Nämnden har startat ett arbete kring kris-GIS tillsammans med räddningstjänsten. Det innebär att kommunens GIS-ingenjör har verktyg för att kunna skapa analyser, lägesbilder, modelleringar och eventuella beslutsunderlag i händelser i form av kris. Vid en stor brand kan tex. GIS-ingenjören koppla upp sig ute i fält och analysera tex. vindar, var närmaste sjö ligger, höjder, vilken väg branden kommer att ta, för att kunna minska spridningsrisken. Inom GIS området har även appar skapats utifrån förvaltningars önskemål, men även kommunens bolag arbetar med dessa för att kunna effektivisera sitt arbete. Några exempel är tömning av dagvattenbrunnar, gatubelysning och grävtillstånd.

Nämnden ser ett behov i att fortsätta ha god planberedskap för att kunna erbjuda attraktiva tomter för både bostäder och industri. Nämnden har för första gången en strategisk plan för de närmaste fem åren kring detaljplanering av bostäder. Intresset är stort för nya etableringar i kommunen och nämnden ser positivt på denna utveckling.

Tillsynsplaner och kontrollplaner planeras att följas i enlighet med lagstiftningen inom bygg, miljö- och hälsoskydd samt livsmedel. Inspektörerna behöver fokusera på tillsyn och stora prioriteringar behöver därför ske inom detta område. Nämnden kommer att ha ett extra fokus på tillsyn av minireningsverk då nämnden blivit beviljade LOVA- bidrag från länsstyrelsen

Nämnden arbetar med strategisk med miljö- och vattenplanering. Exempel på arbete som pågår är utredningar kring dagvattenhantering på området Röbacken. Eftersom området kring Röbacken är detaljplanelagt för industri är det prioriterat att se över dagvattenhanteringen för att minimera utsläpp till Kolbäcksån och Barken. Nämnden har även blivit beviljade LOVA- bidrag från länsstyrelsen kring dagvattenutredningar.

Ekonomiska förutsättningar

Nämnden har stora utmaningar gällande budget för året 2025. Nya taxemodeller påverkar intäkterna kraftigt inom området miljö- och hälsoskydd samt livsmedel. Inom livsmedelsinspektion har tillsynen bland annat gått ned från 50% till 25% på grund av färre kontroller. En åtgärd för att få upp tillsynsprocenten inom livsmedel är att kontoret kommer att ta hand om tillsynen kring kommunens vattenverk, i stället för att Ludvika kommun ansvarar för detta (har skett via samverkan tidigare).

Nämnden har även ökade kostnader kring kommunens kartsystem Geosecma. En ny finansieringsmodell har arbetats fram som innebär att fördelning sker mellan kultur- och samhällsbyggnadsnämnden och kommunens två bolag. Modellen innebär att miljö- och byggnadsnämnden får en väldigt stor budgetpost. Nämnden ser det som nödvändigt att samverka med andra kommuner för att få ner de administrativa kostnaderna gällande exempelvis kartsystem och verksamhetssystem. Detta kommer att utredas vidare under budgetperioden.

Lantmäteriet har sagt upp kommunens avtal kring samverkan och nya avtal håller på att ses över (gäller för alla Sveriges kommuner) med nya finansieringsmodeller. Lantmäteriet har aviserat att kommunerna inte kommer att få ersättning för några av avtalen, detta beror på

EU:s öppna datadirektiv, men också att lantmäteriet är underfinansierade. Nämnden kommer därmed att få tappade intäkter från lantmäteriet, det är i dagsläget oklart hur mycket minskade intäkter nämnden kommer att få.

Bostadsanpassningen påverkar nämndens budget väldigt hårt och övrig verksamhet får lida av detta. Smedjebacken ligger högst i Dalarna i medelkostnaden per invånare, men även gällande medelkostnad per bidrag gällande bostadsanpassning. En tvärfunktionell grupp har startats för att utreda bostadsanpassningen utifrån organisation, kostnader och arbetssätt.